# מראה יחזקאל על התורה — בלק



וירא בלק בן כו', ויגר מואב כו', ויאמר מואב אל זקני מדין, הדקדוקים רבו חדא למה לא כתב מיד שהיה מלך מואב גם למה כתב מתחלה העם ואח"כ ישראל ואח"כ קהל, עוד למה שינה וכתב מתחלה וירא בלק ואח"כ ויגר מואב, ועוד למה נתיעצו במדין, גם לשון כל סביבותינו אין לו פירוש.

ונ"ל דהנה בוודאי לא היה למואב לירא כלל שכבר נאמר אל תצר את מואב רק דנתייראו מההמון עם הפחותים שבישראל שמא ישנו את תפקידם ויצרו לה, ועוד שקצו בחייהם שראו גדולת ישראל, אבל מזה לא הגיע להם נזק וע"כ לא נתיירא בלק כלל דאמר אנא מלכא אנא, וזה"ש וירא בלק כו' את כל אשר עשה ישראל לאמורי ר"ל שכל הנצחון שעשו הוא רק לאמורי אבל למואב לא יוכלו להלחם וע"כ לא התאמץ בשום עצה נגדם, אבל ויגר מואב דהיינו ההמון עם נתייראו מפני העם הפחותים שבישראל אולי לא יקיימו מצות השי"ת לבלתי היצר למואב, וגם ויקץ מואב מפני בני ישראל שקצו בחייהם שראו גדולת ישראל, אזי באו בטענה על בלק דידוע שעמון ומואב טהרו בסיחון ומדין היו נלחמים תמיד במואב ודרך הנלחמים שזה כובש מזה עיירות וכ"כ זה מזה, וא"כ בוודאי שמדין כבשו כמה עיירות ממואב וע"כ אמרו למדין כיון שהישראל אינן יכולין ליקח מארצינו ילחמו עמכם ויקחו את עיירות שלנו מכם כמו שעשו בסיחון, וזה"ש עתה ילחכו הקהל כלם ביחד כל סביבותינו המדינות הסמוכות שלנו, ובלק בן צפור מלך למואב וא"כ היה מגיע הנזק הזה לעצמו ולכן הסכים עמהם לשלוח לבלעם ולהשלים עם מדין.

שערי ציונמי מנה עפר יעקב ומספר את רובע ישראל כו', צריך ביאור התכת הכתוב שנדחקו המפרשים בפירושו, גם מה חילוק בין מנה למספר, ולמה נקט יעקב ואח"כ ישראל ויתר דקדוקים.

והנ"ל עפימ"ש בס' יצירה [פ"ב מ"א] שלש אמו"ת אמ"ש אויר מים אש, שאחז"ל [שמו"ר פנ"ב] מהו בעטרה שעטרה לו אמו משל למלך שהיתה לו בת לא זז מחבבה עד שקראה בתי לא זז מחבבה עד שקראה אחותי כו' לא זז מחבבה עד שקראה אמי, והנה השלש אלה הם בני חיי ומזוני, בתי הוא נגד בני, ואחותי היא נגד חיי כמ"ש ואתם הדבקים שהש"י [קירב] אותם אליו כביכול באור פני מלך חיים, וכמו כן אנו מתפללין על כל צרה שלא תבוא וימלא כבודו את כל הארץ כי במקום שיש צער ח"ו גם השי"ת אינו יכול לשכון שם שיש שם חסרון וכלום חסר מבית המלך בשגם שהקב"ה מצטער בצרתן של ישראל, ומזוני היא נגד אמי הנק' גומל חסדים טובים כידוע לי"ח.

ועל זה אנו מודים ומשבחים שמאהבתך שאהבת אותנו כו' קראת שמו ישראל וישורון, פי' ענין האהבה והשמחה התלוי בקריאת שמות הללו שהיו"ד יש בה ג' קוצין וע"ז יש להישראל ג' שמות והם יעקב ישורון ישראל, יעקב הוא בחינת עקב והיינו שאמרו עד שקראה בתי מרכבה לשכינה לקבל ממנו השפע, וישורון הוא לשון ישר להשוות אליו כמ"ש שותף להקב"ה במעשי בראשית

והוא הבריח התיכון, וישראל הוא שר וע"ז אמרו עד שקראה אמי שהקב"ה גוזר גזירה והצדיק מבטלה, ונק' לשון נקבה לפי שמקבלין השפע מאתו ית"ש.

וע"כ נקרא שלש אמות והם בחי' הג' יסודות שבאדם שהם אויר מים אש שהם בחי' הרוחניות ולמטה מהם יסוד העפר המגושם הנק' בשר אדם, ומ"מ הגוף של כל אחד מישראל הוא משובח וחשוב יותר מנשמת אוה"ע, שעל כן קברי כותים אין מטמאין כידוע. וזהו מי מנה לשון התמנות וחשיבות של עפר יעקב שהוא משובח מאוד אעפ"י שהוא למטה מבחי' עקב כו', ומכ"ש את מספר לשון ספירה וזיכוך את רובע ישראל מדריגה העליונה בחי' הרביעית שע"י מעלה ומדריגה הלזו הם מבטלין כל גזירות רעות ושלום על ישראל, וזהו ביאור כל המקרא שלפניו, כי מראש צורים כו' הם הג' אבות הן עם לבדד ישכון עליון על כל גויי הארץ.

חידושי אגדה לברית מילהכי מראש צורים אראנו כו', עפ"י הנה עם יצא ממצרים כו', עפ"י אשר תברך מבורך כו' דשמא ברך לסיחון כו' כמבואר במ"א, ולכך אמר אולי אוכל נכה בו כו', והטעות של בלק היה שראה אותו ככב כי רעה נגד פניכם כו' ולכך אמר הנה עם יצא ממצרים שיצאו במזל רע וכיסה את עין הארץ שאינו יודע מה שמעותד לבוא עליו והוא יושב ממולי ג"כ תחת המזל כמו שאר האומות, וע"ז השיב לו בלעם כי מראש צורים אראנו כו' שאברהם היה למעלה מהמזל ויוצא אותו החוצה, ועוד דצורים מורה על ברית מילה חרבות צורים, ומגבעות אשורנו היינו גבעת הערלות דיושע בן נון, וע"כ לבדד ישכון שמחותמין בחותם המלך מי מנה עפר יעקב שטומנין הערלה בעפר להתיש כח הנחש עפר לחמה ובגוים לא יתחשב.

לא תלך עמהם וכו' כי ברוך הוא, מ"ש אאמ"ו שאמר א"כ אברכם כלומר וממילא יהיה קללה, כמו"ש גבי רבקה שלכך היתה עקרה שלא יאמרו מחמת ברכת הרשע פעל זה, ועל זה אמר כי ברוך הוא מקודם. [מעגלי צדק פ' בשלח ד"ה ויהי בשלח]